

ความคิดเห็น เกี่ยวกับการ เรียนการสอนวิชาวิธีสอนตั้งคณศึกษาของอาจารย์ในวิทยาลัยครู

นาง นงนุช สุวรรณแสง

~~"This document is the property of the Thailand Information Center (TIC), Chulalongkorn University and is to be returned within two weeks to the Thailand Information Center, Ratanak building ๑, Chulalongkorn University."~~

001079

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาคามหลักสูตรปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต

แผนกวิชามัธยมศึกษา

บัณฑิตวิทยาลัย

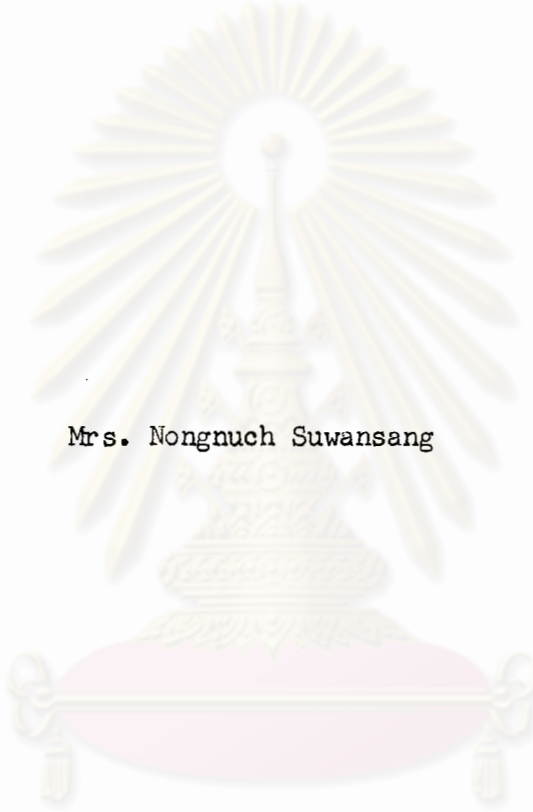
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

พ.ศ. 2521

I 158Ab398

OPINIONS CONCERNING METHODS OF TEACHING SOCIAL
STUDIES INSTRUCTION IN TEACHERS COLLEGES

Mrs. Nongnuch Suwansang

A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements

For the Degree of Master of Education

Department of Secondary Education

Graduate School

Chulalongkorn University

1978

หัวข้อวิทยานิพนธ์ ความคิดเห็นเกี่ยวกับการ เรียนการสอนวิชาวิธีสอนสังคัมศึกษา
ของอาจารย์ในวิทยาลัยครู
ชนิด นาง นงนุช สุวรรณแสง
อาจารย์ที่ปรึกษา ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. อัจฉรา ประไพตระกูล
แผนกวิชา มัธยมศึกษา
ปีการศึกษา 2520

บทคัดย่อ

วัตถุประสงค์ของการวิจัย เพื่อศึกษาปัญหาทั่วไปและความคิดเห็นของอาจารย์ในวิทยาลัยครู เกี่ยวกับการ เรียนการสอนวิชาวิธีสอนสังคัมศึกษา เพื่อหาข้อเสนอแนะในการปรับปรุงการเรียนการสอนวิชาให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

วิธีดำเนินการวิจัย ผู้วิจัยได้ศึกษาเอกสาร ตำรา และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องเป็นแนวทางในการสร้างแบบสอบถาม เพื่อถามกลุ่มประชากร ซึ่งได้แก่ อาจารย์ผู้สอนวิชาวิธีสอนสังคัมศึกษา ในวิทยาลัยครูทั่วประเทศรวม 29 แห่ง จำนวน 63 คน ปรากฏว่าได้รับแบบสอบถามคืน 58 ชุด คิดเป็นร้อยละ 92.06 ข้อมูลที่ได้นำมาวิเคราะห์หาความถี่ มัชฌิมเลขคณิต และส่วน เบี่ยงเบนมาตรฐาน แล้วนำเสนอข้อมูลในรูปแบบตารางประกอบคำบรรยาย

ผลการวิจัยพบว่า อาจารย์ผู้สอนวิชาวิธีสอนสังคัมศึกษาส่วนใหญ่มีวุฒิปริญญาตรี เพียงสำเร็จการศึกษาและไม่เคยมีประสบการณ์ในการสอนระดับประถมศึกษาหรือมัธยมศึกษามาก่อน ชั่วโมงสอนของอาจารย์อยู่ในระดับที่เหมาะสมคือ 6 - 12 ชั่วโมงต่อสัปดาห์ อาจารย์ผู้สอนวิชาเกือบทั้งหมดเป็นอาจารย์นิเทศกวด อาจารย์ผู้สอนวิชาส่วนหนึ่งสอนเพราะเห็นว่า เป็นวิชาที่มีประโยชน์ แต่อาจารย์อีกส่วนหนึ่งสอนเพราะหัวหน้าสายวิชาจัดให้สอน อาจารย์ส่วนใหญ่เตรียมการสอนเป็นอย่างดีทุกครั้ง วิธีการสอนและกิจกรรมที่อาจารย์ปฏิบัติบ่อยครั้งก็คือการบรรยายแล้วเปิดโอกาสให้นักศึกษาซักถามและการให้นักศึกษามีการสอนในกลุ่มเดียวกัน ช่วยกันติชมแก้ไข วิพากษ์วิจารณ์ ส่วนวิธีสอนและกิจกรรมที่ใช้น้อยมากหรือไม่เคยใช้เลยคือ การเชิญวิทยากรมาบรรยายและการพานักศึกษาออกไปศึกษานอกสถานที่ การเลือกใช้วิธีสอนและกิจกรรมประกอบการเรียน

การสอนนั้น อาจารย์ผู้สอนจะเลือกโดยคำนึงถึงสภาพความเหมาะสมของเนื้อหาในบทเรียนเป็นหลัก หนังสือที่ใครคนควาและอุปกรณ์การสอนนั้นอาจารย์ส่วนใหญ่กล่าวว่ามีไม่พอกับความต้องการ การวัดผลส่วนใหญ่ที่อาจารย์ใช้ก็คือ ให้นักศึกษาประเมินผลกันเอง

ปัญหาที่อาจารย์ผู้สอนส่วนใหญ่ประสบอยู่และต้องการให้มีการปรับปรุงแก้ไขก็คือ หลักสูตร ประมวลการสอนหนังสือต่าง ๆ ที่ใครคนควาประกณการสอน และอุปกรณ์การสอน นอกจากนั้นอาจารย์ได้แสดงความคิดเห็นว่าควรมีการส่งเสริมให้ครูอาจารย์มีความรู้มากขึ้น โดยการให้ไปศึกษาต่อในระดับสูงกว่าที่เป็นอยู่ หรือการจัดอบรมสัมมนา เพื่อจะได้นำความรู้ ความคิดใหม่ ๆ มาใช้ให้เกิดประโยชน์ต่อการเรียนการสอนวิชาวิธีสอนสังคมศึกษาใหม่ประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

Thesis Title Opinions Concerning Methods of Teaching
Social Studies Instruction in Teachers Colleges
Name Mrs. Nongnuch Suwansang
Thesis Advisor Assistant Professor Dr. Ashara Prapaitakul
Department Secondary Education
Academic Year 1977

ABSTRACT

This study was designed to determine instructors' general problems and opinions concerning Methods of Teaching Social Studies in order to improve the methods of teaching in Teachers' Colleges.

Questionnaires were constructed and administered to 63 instructors of Methods of Teaching Social Studies in 29 Teachers' Colleges. 58 questionnaires counted for 92.06% were returned. Percentages, arithmetic means and standard deviations of the data were determined and presented in tables and description.

The results were: most of the instructors of Method of Teaching Social Studies had the Bachelor of Arts degree, most of them had just graduated, and they had no experiences in teaching at the elementary or secondary education levels. Their teaching loads were 6-12 hours per week which were appropriate. Most of the instructors also worked as the supervisory teachers. Some instructors taught Methods of Teaching Social Studies

because they felt that it was a useful subject while others were assigned by Head of Social Studies Section. The instructors always planned their lessons. Peer - teaching, lecture and discussion were mostly used while resource persons and field-trips were never employed. The instructors selected teaching and learning activities by considering the content. References and audio - visual aids were not available. Student - self evaluation was the main method.

The problem areas which the instructors faced and needed to be improved were: curriculum and course of study, references, and upgrading of the instructors.

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

กิติกรรมประกาศ

การทำวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ล่วงไปด้วยดี เนื่องจากผู้วิจัยได้รับความกรุณาเป็นอย่างสูง จาก ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. อัจฉรา ประไพตระกูล และรองศาสตราจารย์ นุพันธ์ พิพิธกุล ที่รับเป็นอาจารย์ผู้ควบคุมการวิจัย และได้กรุณาให้ข้อคิดเห็น แนะนำ ช่วยเหลือแก้ไขปรับปรุง ขอมกพรองค่าง ๆ เป็นอย่างคืดลอลมา ผู้วิจัยรู้สึกซาบซึ้งในความกรุณาที่ได้รับเป็นอย่างยิ่ง จึงขอกราบขอบพระคุณไว้ ณ โอกาสนี้

นอกจากนี้ท่านผู้อำนวยการ หัวหน้าสาขาวิชาและคณาจารย์ผู้สอนวิชาวิธีสอนสังคมศึกษา จากวิทยาลัยครูทุกแห่ง ได้ให้ความร่วมมือเป็นอย่างดีในการเก็บรวบรวมข้อมูล ในการทำวิทยานิพนธ์ อาจารย์สุรศักดิ์ สันติธัญญาโชค ที่ให้ความช่วยเหลือในเรื่อง เอกสารประกอบการค้นคว้า และให้กำลังใจในการทำวิจัยครั้งนี้ด้วยดี จึงขอกราบขอบพระคุณ ไว้ ณ ที่นี้ด้วย

พร้อมกันนี้ขอขอบคุณเพื่อน ๆ ทุกคนที่ได้ให้ความช่วยเหลือด้วยดี ขอกราบขอบพระคุณ บิดา มารดาที่ได้สละทรัพย์ และเป็นกำลังใจในการทำวิทยานิพนธ์ครั้งนี้ด้วยดีตลอดมา

นนุช สุวรรณแสง.

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

สารบัญ

บทคัดย่อภาษาไทย

บทคัดย่อภาษาอังกฤษ

กิตติกรรมประกาศ

รายการตารางประกอบ

บทที่

1 บทนำ

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

วิธีที่จะดำเนินการวิจัย

ขอบเขตของการวิจัย

ความจำกัดของการวิจัย

ข้อตกลงเบื้องต้น

คำจำกัดความของคำที่ใช้ในการวิจัย

ประโยชน์ที่จะได้รับจากการวิจัย

2 การวิจัยและงานคนควาที่เกี่ยวข้อง

3 วิธีดำเนินการวิจัย

4 ผลการวิจัยและการอภิปรายผล

ผลที่ได้จากการวิจัย

อภิปรายผลการวิจัย

5 สรุปผลการวิจัยและขอเสนอแนะ

สรุปผลการวิจัย

ขอเสนอแนะ

หน้า

v

vii

viii

x

1

1

7

8

8

9

9

9

10

11

28

32

32

78

86

87

93

บรรณานุกรม
ภาคผนวก
ประวัติผู้เขียน

๑
หน้า
96
102
130

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

รายการตารางประกอบ

ตารางที่		หน้า
1	แสดงอายุและจำนวนปีที่สอนวิชาวิธีสอนสังคมศึกษาของอาจารย์ชายและหญิง	32
2	แสดงระดับความรู้และวุฒิของอาจารย์ชายและหญิง	34
3	แสดงระยะเวลาทำงานในสถาบันฝึกหัดครูของอาจารย์ที่สอนวิชาวิธีสอนสังคมศึกษา	35
4	แสดงจำนวนชั่วโมงที่สอนวิชาวิธีสอนสังคมศึกษาในรอบสัปดาห์ของอาจารย์	36
5	แสดงจำนวนชั่วโมงที่สอนวิชาอื่น ๆ ในรอบสัปดาห์ของอาจารย์	37
6	แสดงความเห็นของอาจารย์ที่มีต่อหลักสูตรวิชาวิธีสอนสังคมศึกษาในสถาบันฝึกหัดครูที่ใช้อยู่ในปัจจุบัน	38
7	แสดงเหตุผลของอาจารย์ที่ต่อการมีส่วนร่วมในการจัดทำหลักสูตร	39
8	แสดงวิธีการแก้ปัญหาของอาจารย์เมื่อสอนไม่ทันตามหลักสูตร	40
9	แสดงความเห็นของอาจารย์เกี่ยวกับความเหมาะสมของเนื้อหาที่จัดสอนให้นักศึกษากับการนำไปใช้ในการสอน	41
10	แสดงเหตุผลในการสอนวิชาวิธีสอนสังคมศึกษาของอาจารย์	42
11	แสดงเหตุผลของอาจารย์ที่ไม่สอนวิชาวิธีสอนสังคมศึกษา	43
12	แสดงการประเมินผลเกณฑ์ความรู้ด้วยตนเองของอาจารย์ผู้สอนวิชาวิธีสอนสังคมศึกษา	44
13	แสดงสภาพการเตรียมการสอนของอาจารย์	45
14	แสดงความเห็นของอาจารย์ ต่อความสนใจของนักศึกษาที่ใฝ่กับวิชาวิธีสอนสังคมศึกษา	46
15	แสดงคุณสมบัติของนักศึกษาที่เรียนวิชาวิธีสอนสังคมศึกษาที่อาจารย์ผู้สอนต้องการ	47

16	แสดงอุปสรรคของการสอนวิชาวิธีสอนสังคมศึกษาที่อาจารย์ประสบ.....	48
17	แสดงปัญหาในการสอนของอาจารย์ผู้สอนวิชาวิธีสอนสังคมศึกษา.....	49
18	แสดงปัญหาในการสอนวิชาวิธีสอนสังคมศึกษาของอาจารย์ซึ่งเกิดจาก นักศึกษา	50
19	แสดงลักษณะของการขอความช่วยเหลือเมื่อประสบปัญหาในการสอน ..	51
20	แสดงกิจกรรมที่อาจารย์จัดขึ้นประกอบการเรียนการสอน	52
21	แสดงปัญหาและอุปสรรคที่อาจารย์ประสบในการจัดกิจกรรมต่าง ๆ ...	53
22	แสดงวิธีสอนที่อาจารย์ปฏิบัติในการสอนวิชาวิธีสอนสังคมศึกษา	54
23	แสดงเหตุผลของอาจารย์ผู้สอนในการเลือกวิธีสอนแต่ละครั้ง	55
24	แสดงทัศนคติและนิสัยที่วางประการที่อาจารย์ได้ปลูกฝังให้นักศึกษา...	56
25	แสดงประเภทของหนังสือที่อาจารย์ผู้สอนใช้คนควาประกอบการสอน ..	57
26	แสดงประเภทของหนังสือและเอกสารที่อาจารย์ผู้สอนใช้คนควาเพิ่มเติม	58
27	แสดงแหล่งที่อาจารย์ผู้สอนต้องการได้ตำราประกอบการสอน.....	59
28	แสดงสิ่งที่ยุวยส่งเสริมการเรียนการสอนวิชาวิธีสอนสังคมศึกษาในสถาบัน ฝึกหัดครู	60
29	แสดงสถานที่และบุคลากรในท้องถิ่นที่อาจารย์ผู้สอนใช้ เป็นประโยชน์ใน การสอน.....	61
30	แสดงอุปสรรคในการใช้อุปกรณ์การสอนของอาจารย์	62
31	แสดงผลของการอบรมหรือสัมมนาที่อาจารย์ผู้สอนได้รับภายหลังการอบรม หรือสัมมนา.....	63
32	แสดงระยะเวลาของการอบรมหรือสัมมนาที่อาจารย์ผู้สอนต้องการ.....	64
33	แสดงหัวข้อการอบรมหรือสัมมนาที่อาจารย์ผู้สอนต้องการ.....	65
34	แสดงสาเหตุที่ทำให้การอบรมหรือสัมมนาที่จัดขึ้นมักไม่ไ้ผลดี	65
35	แสดงการใช้ประโยชน์ที่ได้รับจากการสัมมนาหรือระหว่างอาจารย์ในสถาบัน ฝึกหัดครูเดียวกัน	66

ตารางที่ ๑

หน้า

36	แสดง เหตุผลของอาจารย์ที่ต่อการ ศึกษาคือในระดับสูงกว่าที่เป็นอยู่	67
37	แสดงความเข้าใจจุดมุ่งหมายของการวัดผลการ เรียนการสอนของ อาจารย์	68
38	แสดงวิธีการวัดผลที่อาจารย์ผู้สอนใช้	69
39	แสดงความคิดเห็นของอาจารย์ผู้สอนที่มีต่อการใช้แบบทดสอบในการ วัดผลการ เรียนการสอน	70
40	แสดงกำหนด ระยะเวลาในการ วัดผลของอาจารย์ผู้สอน	71
41	แสดงการ คิดคะแนนที่อาจารย์ผู้สอนใช้ ในการวัดผลการ เรียนการสอน	72
42	แสดงความคิดเห็น เกี่ยวกับปัญหาในการวัดผลของอาจารย์ผู้สอน	73
43	แสดงวิธีการ ประเมินผลการ สอนของอาจารย์ผู้สอน.....	74
44	แสดงสิ่งที่อาจารย์ผู้สอนส่วนใหญ่ต้องการ ได้รับมากเป็นพิเศษจาก สถานศึกษาก่อนออกไปทำการ สอน	75
45	แสดงอุปสรรคต่อการปรับปรุงการ เรียนการสอนวิชาวิธีสอนสังคมศึกษา ตามความคิดเห็นของอาจารย์ผู้สอน	76
46	แสดงสิ่งที่อาจารย์ผู้สอนต้องการปรับปรุง เกี่ยวกับการ เรียนการสอน วิชาวิธีสอนสังคมศึกษา	77

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย